

Olatz Aramendi Olaizola

URRUÑARRA ETA KITO

EMAGIN GASNA ZALEA

Urruñarrak autentikoak dira. Ez dago beste gisa esaterik. Urruñakoak dira ihautei onenak, Urruñakoak dira bestarik onenak, urruñarrak dira lagunak onenak... Segi eta segi daiteke. "Gure artean gara, beti biziki ongi pasatzen da, biziki polita da", baieztatzen du ahoan bilorik gabe Aramendik. Urruña ezagutzen duenak badaki haize berezi batek jotzen duela bertan. Pentsa, emagin lana egitera joateaz gain, gasna saltzera ere joaten da emagina erietxera. Bertako lankideak dira bikotekidearekin egiten duen gasnaren bezero handi eta fidelenak. Haurrak ala gasna, sorkuntza da bere pasioa.

"Paziente euskaldunekin euskaraz mintzatzearekin konplizitatea berehala sortzen da"

26 urte besterik ez ditu eta gaztetasunaren ilusioarekin bizi du bere lana. Emagina da Baionako erietxe publikoan. "Berant heldu nintzen lehen egunean eta erran zidaten hala izanik kontratu mugagabea irabazia nuela, beste ainitzi ere gertatua baitzitzaien", aitortu digu irri ttipi batekin. Zorionez, Lapurdin, Zuberoan eta Behe Nafarroan uste baino ohikoagoa bilakatzen ari da euskaldunak topatzea osasungintzan.

 AITZIBER ZAPIRAIN ETXANIZ IRANTZU PASTOR

Zer dela eta emagin?

Lizeoan ikasle garela, lanbide bat aukeratu behar izaten dugu aste pare bateko formakuntza egin ahal izateko ondoren. Ez nekien zer egin baina argi nuen laguntza arloan nahi nuela jardun. Norbere gustuen inguruko bilana egin genuen orientatzailearekin, eta mediku, emagin, erizain... halakoak atera zitzaizkidan. Garaian, misterio handia zen niretzako emagin funtzioa eta horren bueltako guztia. Misterio horrek intriga sorturik, emagintzari heldu nion. Frantziaren kasuan, gainera, medikuntzako lehen urtea egin behar izaten da; konkurtsoa pasa ondoren eta dena gainditu ostean irekitzen dira ondorengo ikasketarako ateak. Emagintzaren kasuan, beste lau urte ziren garaian. Egun uste dut sei direla.

Gogoan al duzu lehen lan eguna?

Bai, eta ez dut sekula ahantziko! Berant heldu nintzen lehen egunean, eta erran zidaten hala izanik kontra-

tu mugagabea irabazia nuela, beste ainitzi ere gertatua baitzitzaien. Hiru urte daramatzat jada, eta hasierako ilusio berdinarekin segitzen dut. Ez baitago egun bakar bat ere beste baten berdina denik. Erditze gelan egoten naiz lanean, une batek ez du datorrenarekin zerikusirik. Lasaitasunetik larrialdi egoerara pasa gaitzeko azkar batean, edota alderantziz. Lasai egon gaitzeko, eta bat-batean sei emazte erditze bidean jarri. Intentsitate handiko lana da. Nik hori maite dut. Goizean iritsi eta zer gertatuko den ez jakitea. Hamabi orduko lan txandak ditugu eta dena ematen dut.

Hiru urte daramatzazu, horietatik bi pandemia egoeran.

Bai, esan daiteke ez dudala kasik "normaltasunik" edo protokolo gabeko garairik ezagutu. Azken hila-beteak luzeak eta zailak izan dira; lanbide gehienetan bezala, guk ere egokitu behar izan dugu. Fase ez-

“Hasiberria nintzenean erditze naturalak oso bortitzak egiten zitzaizkidan, baina ikasi nuen eta ederra da zinez”.

berdinak izan ditugu, noski. Hasieran izua zen nagusi, galduak sentitzen ginen, protokoloak betetzea oso zaila zen. Baionan gainera ez zegoen hain egoera larria COVID-19a zela eta. 2021. urteko abenduan, aldiz, egoera aldatu eta larritzen hasi ginen hemen ere.

Horrez gainera, pandemia aurretik emaginok grebak egiten ere hasiak ginen, gure lan baldintzak hobetzeko. Soldata igoera bat lortu dugu, baina hori ez da dena, are gutxiago osasunaz ari garenean. Baionan, adibidez, sei erditze gela daude. Egunez hiru emagin egon ohi dira eta gauez bi. Askoz egoera okerragoetan ari dira Frantziako hiri handietan. Dena dela, bururaino goaz eta grebak eginez segituko dugu, behar duguna lortu arte.

Geroz eta euskaldun gehiago zarete Baionako erietxe publikoan!

Hala da bai, asko gara, geroz eta gehiago. Niretzat ere, euskaldun gisa, lankideekin euskaraz egitea plazer hutsa da. Emazte euskaldunak erditzera heldu direnean eta izen euskalduna dudala ikusten du-

tenean, begirada berezi batez so egiten didate. Eta orduan ni neu hasten naiz euskaraz mintzatzen. Hor, zerbait berezia sortzen da. Intimitate gehiago lortzen dela esango nuke. Euskaraz mintzatzearekin soilik hurbiltasuna, konfiantza eta konplizitatea berehala sortzen dira. Frantsesez ari garenean, ezberdina da. Ez dut esan nahi okerragoa denik, edo eroso sentitzen ez naizenik, baina aipaturiko hori dena, berantago heldu da.

Lantalde gaztea da Baionakoa gainera, eta euskaldunak egoteaz gain, beste anitz euskaraz ikasten ari dira.

Zer sentitzen duzu zuk emazte bat erditzen ari denean?

Oso zaila da azaltzen. Kudeaketa ere ez da erraza. Hasiberria nintzenean izutu egiten nintzen. Ez nekien zer eta nola esan edo egin. Erditze naturalak oso bortitzak egiten zitzaizkidan, baina ikasi nuen eta ederra da zinez. Zer behar duen galdetzen dugu. Behatu egiten dut, eta horren arabera jardun. Egunero ikasten dut. Emazte bakoitza mundu bat

da. Batzuek presentzia eskatzen dute eta beste batzuek bakarrik egon nahi izaten dute haien munduan.

Horrez gainera, erditze naturala desio dutenak oso prestatuta heldu ohi direla esango nuke. Bidelagun izateko prest.

Indarkeria obstetrikoa asko aipatzen da egun. Nola bizi duzu gaia?

Entzun dut horren inguruan zerbait, baina ez naiz horrekin identifikatua sentitzen. Ez dut inor ezagutzen erditzea hala bizi izan duenik gurean. Iparraldean emagin liberalek lan handia egiten dute emaztea erditze unerako prestatuz. Kasik asistentzia pertsonalizatua da. Erditze gelan, aldiz, entzun egiten dugu, eta pertsonaren eskaria betetzeko gaude, egoeraren arabera beti ere. Jendea informatua heldu ohi da eta ongi pasatzen da. Sortu orduko amari ematen diogu ttikia eta gu baztertu egiten gara. Une horiek magikoak dira eta etxe batean ez dira egunero bizitzen! Isilik egoten ere ikasten dugu. ●